

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปี ๒๕๖๖
เทศบาลตำบลบ้านค้อ
อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเมื่อเกิดแล้วย่อมส่งผลกระทบต่อทางลบ ซึ่งปัญหาด้านการทุจริตมาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาก็น้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้น ก็จะเป็นการเกิดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านค้อ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ ตามคำสั่งรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาล ในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้

ในการนี้ สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านค้อ จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ประกอบด้วยผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปี ๒๕๖๖ เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง ตลอดจนมาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านค้อ

มีนาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๒
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๖. การวิเคราะห์ความเสี่ยงของกระบวนการปฏิบัติงาน	๔
๗. กระบวนการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลบ้านค้อ	๖
๘. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๙
๙. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๙
๑๐. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๐
๑๑. แผนบริหารความเสี่ยง	๑๑
๑๒. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๑๒
๑๓. การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๓
๑๔. การรายงาน/แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี	๑๔
๑๕. การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๑๖

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ๒๕๖๖ ของเทศบาลตำบลบ้านค้อ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตให้แก่บุคลากรในองค์กร ถือเป็น การป้องกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือกรณี ที่พบเห็นการทุจริตจะช่วยเป็น หลักประกันระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่ประสบกับปัญหาน้อยกว่า องค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่ การเพิ่มภาระอีกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐานระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลัก ตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการ รับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงาน) เป็นลักษณะ pre – decision ส่วนการตรวจสอบภายใน จะเป็นลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ post – decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร COSO ๒๐๑๓ (Committee of sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๑ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อ การกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอกในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุม

ภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

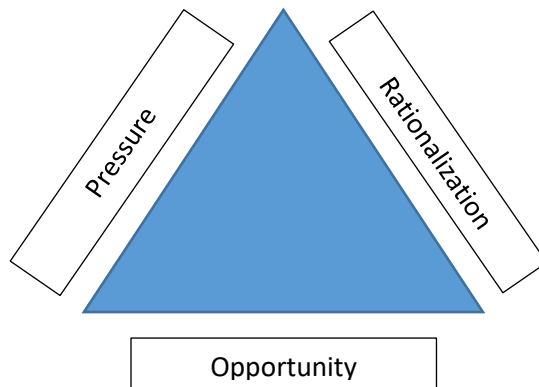
หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน

มีอยู่จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายในมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

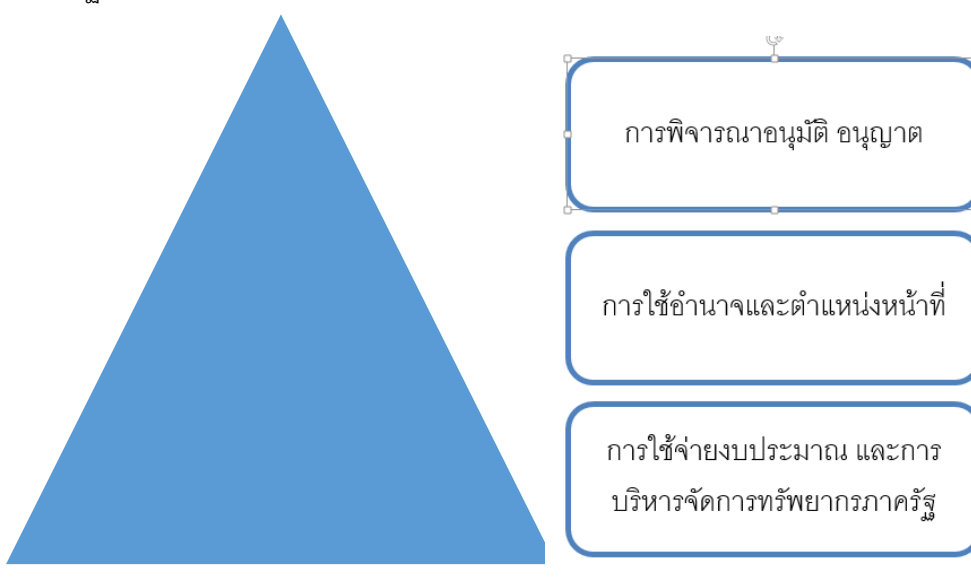
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

มาตรการภายใต้เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้มาตรการเพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของเทศบาลตำบลบ้านค้อ ดังนี้

๑. มาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ
๒. มาตรการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม
๓. มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต
๕. มาตรการป้องกันการรับสินบน
๖. มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๗. มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ
๘. การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร
๙. มาตรการในการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่บุคลากรทั้งผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิก สภาท้องถิ่น และข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๖. การวิเคราะห์ความเสี่ยงของกระบวนการปฏิบัติงานข้างต้น เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย และการประเมินผลกระทบความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

-เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

-เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง

-ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑-๓ คะแนน

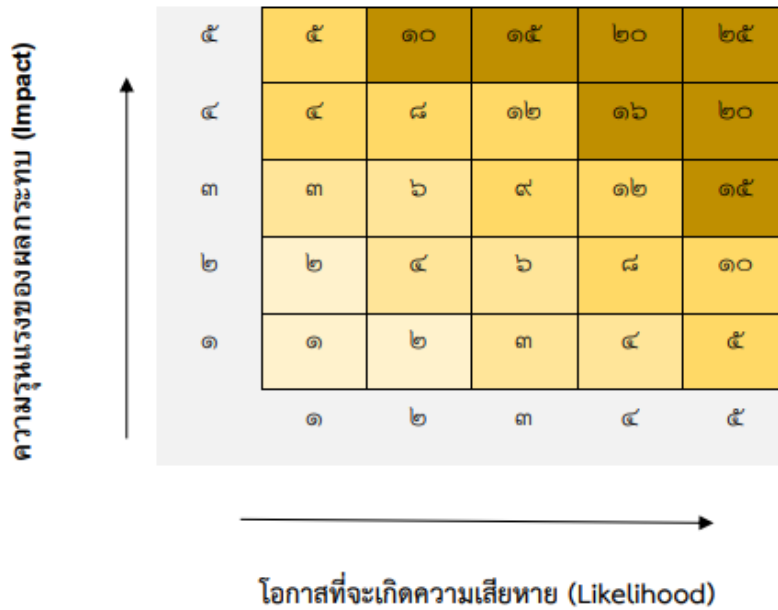
ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการ พิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
(Likelihood x Impact)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
ต่ำ(Low)	๑-๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	● สีเขียว
ปานกลาง (Medium)	๔-๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มี มาตรการควบคุมความ เสี่ยง	● สีเหลือง
เสี่ยงสูง (High)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	● สีส้ม
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลด และประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	● สีแดง

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

๗. กระบวนการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลบ้านค้อ มาใช้วิเคราะห์ความเสี่ยง ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖
ด้านที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน
☒ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง
☐ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต
☐ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
ชื่อกระบวนงาน/งาน การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ
ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง เทศบาลตำบลบ้านค้อ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู
ผู้รับผิดชอบ นางสาววิลาวรรณ อติจันทร์พงษ์ โทรศัพท์ ๐๘๗ ๘๖๑ ๙๕๒๕

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนกำหนด ราคาากลาง		/
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการตรวจ การจ้าง ตรวจรับพัสดุ		/

ด้านที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑ ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง
- ๒ ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต
- ๓ ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ชื่อกระบวนงาน/งาน การร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน
เทศบาลตำบลบ้านค้อ

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง เทศบาลบ้านค้อ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู

ผู้รับผิดชอบ นางศิริรัตน์ วินธิมา โทรศัพท์ ๐ ๙๘๖๐๓ ๕๑๘ ๓

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	การใช้อำนาจหน้าที่และความ รับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตน		/

ด้านที่ ๓ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน
กับผลประโยชน์ส่วนรวม

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

๑ ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง

๒ ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต

๓ ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน
กับผลประโยชน์ส่วนรวม

ชื่อกระบวนงาน/งาน โครงการการให้ความรู้เรื่องการป้องกันประโยชน์ทับซ้อนภายในหน่วยงาน
ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง เทศบาลบ้านค้อ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู
ผู้รับผิดชอบ นางศิริโรรัตน์ วินธิมา โทรศัพท์ ๐ ๙๘๖๐๓ ๕๑๘ ๓

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่		/

คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยง การทุจริต
เท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง
Known Factor
- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่า
มีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown
Factor ก็ได้

๘.การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีสัญลักษณ์)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนกำหนดราคากลาง	/			
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการตรวจการจ้าง ตรวจรับพัสดุ	/			
๓	การใช้อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตน	/			
๔	การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่	/			

จากตาราง นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริต

ตามไฟสีสัญลักษณ์ - สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง

- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

๙. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix) คือการกำหนดค่าคะแนนความเสี่ยงของปัจจัยความเสี่ยงตามระดับคะแนนความจำเป็นของการเฝ้าระวังคุณกับระดับคะแนนความรุนแรงของผลกระทบ ดังนี้

๑) ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการ ทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๒) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับ ดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานผู้กำกับ ดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตาราง SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนกำหนดราคากลาง		๑			๑		๑
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการตรวจการจ้าง ตรวจรับพัสดุ		๑			๑		๑
๓	การใช้อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตน		๑			๑		๑
๔	การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่		๑			๑		๑

๑๐.การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้
ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร
ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อ
ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนกำหนดราคากลาง	ดี	/		
การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการตรวจการจ้าง ตรวจรับพัสดุ	ดี	/		
การใช้อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิด ประโยชน์ส่วนตน	ดี	/		
การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่	ดี	/		

๑๑. แผนบริหารความเสี่ยง

ตารางแผนบริหารความเสี่ยง
แผนบริหารความเสี่ยงเทศบาลตำบลบ้านค้อ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการงาน	รูปแบบ พฤติการณ์ความ เสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการ ทุจริต
ความเสี่ยงการทุจริตตาม มาตรการส่งเสริมความ โปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง	การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอน การตรวจ การจ้าง ตรวจรับ พัสดุ	การตรวจสอบความโปร่งใส การ ลงข้อมูลผ่านศูนย์ข้อมูล ข่าวสาร เทศบาลตำบลบ้าน ค้อ	มาตรการส่งเสริมความ โปร่งใสในการจัดซื้อจัด จ้าง
ความเสี่ยงการทุจริตตาม มาตรการจัดการเรื่อง ร้องเรียนการทุจริต	การใช้อำนาจหน้าที่และ ความรับผิดชอบเพื่อให้เกิด ประโยชน์ส่วนตน	การดำเนินการรับเรื่อง ร้องเรียนการทุจริต และแจ้ง ผลการดำเนินการให้ผู้ร้อง ทราบ	มาตรการจัดการเรื่อง ร้องเรียนการทุจริต
ความเสี่ยงการทุจริตตาม มาตรการป้องกันการขัดกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม	การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ของ เจ้าหน้าที่	การจัดโครงการ เผยแพร่ ความรู้ ประชาสัมพันธ์ให้กับ เจ้าหน้าที่	มาตรการป้องกันการ ขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม

๑๒. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยง ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหา มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป โดยแบ่งออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง	การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนกำหนดราคากลาง	✓		
		การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการตรวจการจ้าง ตรวจรับพัสดุ	✓		
๒	มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต	การใช้อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตน	✓		
๓	มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม	การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่	✓		

- ✓ สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
- ✓ สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตามมาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓
- ✓ สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ควรมีมาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลงระดับความรุนแรง > ๓

๑๓. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงแนวทางบริหารจัดการความเสี่ยง

โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๑) สถานะสีแดง (Red) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๗,๘ และ ๙ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกินกว่าการยอมรับ ควร มีแผนงานมาตรการกิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม

๒) สถานะสีเหลือง (Yellow) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๔, ๕ และ ๖ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๓) สถานะสีเขียว (Green) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๑,๒ และ ๓ ค่าความเสี่ยงรวมอยู่ในระดับยังไม่เกิด ควรเฝ้าระวังต่อเนื่อง

ระบุความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิด การทุจริต	ค่าประเมินความเสี่ยงรวม	แนวทาง/กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยง
การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนกำหนดราคาากลาง	๑	- จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต การส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริต ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง - การสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต เช่น พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มช่องทางการร้องเรียนทุจริตที่มีประสิทธิภาพ กิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ ด้านการดำเนินนโยบายต่อต้านทุจริต แก่คู่ค้า รัฐวิสาหกิจ เป็นต้น - การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการ ตรวจสอบการจ้าง ตรวจสอบพัสดุ	๑	
การใช้อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ ส่วนตน	๑	
การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่	๑	

๑๔. การรายงาน/แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความ เสี่ยงที่ อาจเกิด ขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจมีผล กระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	การประเมิน ระดับความเสี่ยง				มาตรการ ป้องกัน เพื่อ ไม่ เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
						ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
๑	การ ดำเนิน การ จัดซื้อจัด จ้างของ หน่วยงาน ของรัฐ	การจัดซื้อ จัดจ้าง ขั้นตอนการ ตรวจการ จ้าง ตรวจ รับพัสดุ	การเอื้อ ประโยชน์ หรือให้ ความ ช่วยเหลือ พวกพ้อง การกีดกัน หรือการ สร้าง อุปสรรค	คณะกรรมการ ตรวจการจ้าง/ คณะกรรมการ ตรวจรับพัสดุ ใช้เวลาในการ ตรวจรับงาน มากเกินไป จนเกิดความ จำเป็น	พระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัด จ้างและการ บริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐	✓				มาตรการ ส่งเสริม ความ โปร่งใส ในการ จัดซื้อ จัด จ้าง	รายงาน ทุกเดือน ในระบบ เว็บไซต์ และศูนย์ ข้อมูล ข่าวสาร เทศบาล ตำบลบ้าน ค้อ
๒	การ ร้องเรียน การทุจริต และ ประพฤติ มิชอบ ของ เจ้าหน้าที่ ของ หน่วยงาน เทศบาล ตำบล บ้านค้อ	การปฏิบัติ หน้าที่โดยมิ ชอบ ของ เจ้าหน้าที่	การ ร้องเรียน การทุจริต และ ประพฤติ มิชอบของ เจ้าหน้าที่	การใช้อิทธิพล ตามอำนาจ หน้าที่ในรูปตัว เงิน	นโยบายรัฐบาล และ ยุทธศาสตร์ ชาติว่าด้วยการ ป้องกันและ ปราบปรามการ ทุจริต	✓				มาตรการ จัดการ เรื่อง ร้องเรียน การทุจริต	การแต่งตั้ง คณะทำงาน ประจำศูนย์ รับเรื่องราว ร้องทุกข์ เพื่อเป็น การอำนวยความสะดวก ให้กับ ประชาชน

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความ เสี่ยงที่ อาจเกิด ขึ้น	ปัจจัย เสี่ยงที่ อาจมีผล กระทบ/ กระตุ้น ให้เกิด การ ทุจริต	การ ควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	การประเมิน ระดับความเสี่ยง				มาตรการ ป้องกันเพื่อ ไม่เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
						ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
๓	โครงการ ให้ความรู้ เรื่องการ ป้องกัน ประโยชน์ ทับซ้อน ภายใน หน่วยงาน	การปฏิบัติ หน้าที่โดยมี ชอบของ เจ้าหน้าที่	การ ร้องเรียน การทุจริต และ ประพฤติ มิชอบของ เจ้าหน้าที่	การใช้ อิทธิพล ตาม อำนาจ หน้าที่ ในรูปตัว เงิน	นโยบาย รัฐบาลและ ยุทธศาสตร์ ชาติ ว่าด้วย การ ป้องกัน และ ปราบปราม การทุจริต	✓				มาตรการ ป้องกันการ ขัดกัน ระหว่าง ผลประโยชน์ ส่วนตน กับ ผลประโยชน์ ส่วนรวม	พนักงาน มีความ เข้าใจ และมีความรู้ เกี่ยวกับ ผลประโยชน์ ทับซ้อน

หน่วยงานผู้รับผิดชอบประเมินความเสี่ยง งานการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดเทศบาลตำบลบ้านค้อ

๑๖.การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต
-ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๖ หน่วยงานที่ประเมิน งานการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดเทศบาล	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	การใช้อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตน
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	๑.มาตรการป้องกันการรับสินบนตามกฎหมายตราว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ๒.มาตรการเสริมสร้างองค์ความรู้การต่อต้านการทุจริต ๓.มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	๑.ดำเนินการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต และแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทราบ ๒.สรุปข้อมูลเชิงสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพจน์มิชอบของเจ้าหน้าที่ ผ่านช่องทาง เว็บไซต์ Social network ศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียนการทุจริตฯ และช่องทางอื่นๆ
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (ระบุ)
ผลการดำเนินงาน	๑.ดำเนินการรับเรื่องร้องเรียนร้องเรียนการทุจริต และแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทราบ ๒.สรุปข้อมูลเชิงสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพจน์มิชอบของเจ้าหน้าที่ ผ่าน ช่องทาง เว็บไซต์ Social network ศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียนการทุจริตฯ และช่องทางอื่นๆ